

Eljárási dokumentum: A Bevándorlók Értékrendszerbe Történő Integrálása

-
- Visegrad Fund
-

A Belső Biztonsági Program középpontjában az ellen-szélsőségesség és a terrorizmus elleni küzdelem, ellenőrzöttebb migrációs politika és a hatékonyabb integrációs politika áll.

Főszerkesztő:

- Radko Hokovský, az Igazgatóság alapítója és elnöke, a Belső Biztonsági Program vezetője, European Values Think-Tank

Szerkesztők:

- Jan Stehlík, a Belső Biztonsági Program koordinátora és elemzője, European Values Think-Tank
- Marek Degro, az Anton Tunega Alapítvány igazgatója
- Aleksandra Rybinska, Varsói Intézet
- Bianka Speidl, vezető kutató, Migrációs Kutató Intézet

Felülvizsgálta:

- Arndt Künnecke, a jogtudományi tanszék professzora, Közigazgatási Egyetem, Németország
- Harald Christian Scheu, a jogi kari egyetem docense, Csehország

The Internal Security Program was created in reaction to worrying phenomena, such as the proliferation of Islamic extremism, mass migration and problems with the integration of Muslim populations. The focus of the Internal Security Program is on counter-extremism and counter-terrorism, tougher migration policy and more effective integration policy.

This study has been conducted thanks to the funding of the International Visegrad Fund. The International Visegrad Fund assumes no responsibility for facts or opinions expressed in this publication or any subsequent use of the information contained therein. Sole responsibility lies on the Centre Confident Czechia and on the consortium of authors of the publication.

Ez a rövid dokumentum felvázolja az uniós tagállamok integrációs politikájának javítására vonatkozó lehetséges irányokat. Először is azt állítja, hogy a bevándorlók beilleszkedésének jelenlegi megközelítésének reformjára van szükség, mivel az elmúlt évtizedekben ezek a intézkedések elégtelennek bizonyultak. Másodsor, három különböző szintet javasol, amelyeken az integráció zajlik, amit meg kell vizsgálni. Harmadsor, meghatározza, hogy mit jelent az integráció "értékrendje", és végezetül a dokumentum gyakorlati intézkedéseket javasol, amelyeket alkalmazásra javasol. Összességében ez a vitaanyag inkább egy új megközelítés vázlata, mint egy irányelv végleges változata. Miközben az illegális bevándorlók új, hatalmas hulláma – akik 2015 óta kerestek otthont Európában - elsősorban menedékkérőként érkeztek, ez nyomatékossította a hatékony integrációs politikák szükségességét. Ez a dokumentum elsősorban a legális bevándorlással foglalkozik, amely minden szakaszban teljesen szabályozható (a bevándorlás előtti, a bevándorlási eljárása alatt, az integrációs folyamatban). Az alábbi intézkedéseket azonban a menedékkérők és a menekültek tekintetében is alkalmazni kell, amennyiben ez jogilag lehetséges.

1. Az EU-tagállamok integrációs eljárásának javítása vagy reformálásának a fontossága

- Számos nyugat-európai ország jelzi a bevándorlók és leszármazottaik integrációjának kudarcát, amint azt a különböző jelenségek, például a lakossági szegregáció, a társadalmi-gazdasági kirekesztés, a bűnözés és a radikalizálódás igazolja. Miközben ezek a jelenségek önmagukban is negatívak, mivel megzavarják a társadalmi kohéziót, ezek továbbá belső társadalmi feszültségeket és konfliktusokat is okoznak, ami viszont a politikai polarizációhoz vezet és növeli a politikai instabilitás kockázatát. A bevándorlók sikeres integrációjának elmulasztása ezért nem csupán a közrend és a biztonság veszélyét hordozza magában, hanem magát a politikai rendszert veszélyezteti.
- A sikeres integráció kiemelkedő példái ellenére az integrációval kapcsolatos problémák különösen a muzulmán származású lakosság jelentős részére vonatkoznak, beleértve a második, harmadik és a negyedik generációt is. Tekintettel arra, hogy az Afrikából és a Közel-Keletről Európába irányuló bevándorlás valószínűleg nem fog csökkenni a belátható jövőben, feltétlenül meg kell vizsgálni, hogyan lehetne javítani az integrációs politikák és intézkedések terén.
- Számos európai állam, például Németország már évtizedek óta a bevándorlási országok közé tartozik, de csak a közelmúltban vállalták és ismerték el ezt, valamint új intézkedéseket, jogszabályokat fogadtak el a bevándorlók integrációjára. Gyakran látható, hogy a bevándorlás és az integrációs politika közötti kapcsolat megszakadása a szembe ütköző érdekek következménye. Bár a gazdaságpolitika bizonyos időkben gyors és rugalmas munkaerő-kínálatot igényelhet külföldről, az integrációs politika szigorú ellenőrzést követel az újonnan érkezettekkel szemben. Egyrészt a gazdaság igényei, másrészt a társadalom közötti működőképes és fenntartható egyensúly megteremtése jelentős kihívást jelentett eddig az európai országok számára.

2. A bevándorlók integrációjának szintjei

- Az empirikus alapú viták (az ideológiai vagy politikai előítéletek elkerülése érdekében) az integrációs politikák javításával kapcsolatban össze kell gyűjteni és elemezni az integrációra vonatkozó mérhető adatokat. Mivel az integrációt kétirányú folyamatnak kell tekinteni, amely mind a bevándorlókra, mind pedig a befogadó társadalomra kiterjed, az integrációnak olyan vonatkozásai vannak, ahol a bevándorlók teljes beolvastása elengedhetetlen a társadalom fenntartható kohéziójához.
- Az államnak az állampolgárokkal szembeni elsődleges felelőssége annak biztosítása, hogy a bevándorlás ne okozzon szándékolt negatív következményeket a társadalom számára. Ezért az állam képesnek kell lennie és gyakorolnia a magasabb szintű intézkedéseket a bevándorlókkal szemben, hogy megakadályozza az integráció kudarcát. Mint alapelv, világossá kell tenni, hogy a befogadó társadalom közérdekei és szükségletei mindig elsőbbséget élveznek a bevándorló nem állampolgárok jogaival, érdekeivel és preferenciáival szemben.
- A teljes és fenntartható integráció nem igényel asszimilációt a bevándorlók életének minden területén. Ez a dokumentum azzal érvel, hogy a befogadó társadalomba való beilleszkedés három szintjét figyelembe kell venni:
 - i. **külső megjelenés:** öltözködés, étkezési szokások, kulturális események stb. - mindaddig, amíg nem ütközik a fogadó ország törvényével és közrendjével, nem kell szabályozni
 - ii. **társadalmi-gazdasági teljesítmény:** nyelv, oktatás, foglalkoztatás - az egyéni teljesítmény bizonyos szintje szükséges, de nem előfeltétele a sikeres integrációnak
 - iii. **társadalmi normák és alapvető értékek:** a társadalmi és politikai rendszerhez való hozzáállások - nem pusztán integráció, hanem tudatos asszimiláció a befogadó ország értékrendszerébe
- Bár az asszimiláció egyesek számára kényelmetlen lehet, tény, hogy a befogadó társadalomba történő sikeres és fenntartható integráció nem elegendő a pusztán társadalmi-gazdasági teljesítményhez, de bizonyos társadalmi normák és értékek egy csoportjának elfogadását és internalizálását igényli, amelyek inkább ellentmondanak a befogadó ország társadalmi és politikai rendszerének, mint például az "értékrend".

3. Az "Értékrendszer"

- Míg a társadalmi-gazdasági rendszerbe való beilleszkedés néhány mutatóját vizsgálták és fejlesztették, az értékrendszerbe történő asszimiláció még nem pontosították és a gyakorlatban nem alkalmazták. Az értékrendszerbe való beilleszkedés elmulasztása a szélsőséges társadalmi-politikai nézetek radikalizálódását eredményezi, valamint az erőszakos szélsőségességet, amelyet jelenleg leginkább az iszlám szélsőségesség jellemez.
- A nyugati liberális demokrácia, azaz a jogállamiságon alapuló demokratikus állam és az egyének politikai és emberi jogainak védelme szempontjából az értékrendszer elsősorban az **egyéni szabadság, az emberi méltóság és a törvény előtti egyenlőségen** alapul. A liberális demokratikus állam értékrendjét szintén negatívan kell értelmezni, mivel tudjuk, hogy milyen alternatívái vannak (autoriter, diktatórikus, totalitárius, teokratikus rendszerek stb.).
- A befogadó társadalom társadalmi rendjének alapvető és elsődleges elveinek internalizálása vagy legalábbis nyilvános tiszteletben tartása kudarcba fulladhat, amely radikalizálódást és passzív vagy aktív támogatást eredményez a szélsőséges nézetek és fellépések számára.
- Magától értetődik, hogy maguk a kisebbségben élő polgárok jelentős része elutasítja saját országuk értékrendjét. Ez egy nyilvánvaló és talán egyre nagyobb kihívás a liberális demokráciák számára, amelyeket az ellen-szélsőségességi politikával és oktatással kell megoldani. Ez semmiképpen sem egy érv a növekvő erőfeszítések ellen a bevándorlók beilleszkedése értékrendbe való beillesztésére.

4. Az értékrendszerbe történő asszimiláció megkönnyítése és végrehajtása

- Mindenekelőtt a befogadó ország értékrendjét egyértelműen és egyértelműen közölni kell a potenciális bevándorlókkal. Az ilyen kommunikációnak a bevándorlási folyamat kezdetén kell megtörténnie, azaz a származási országban. Ez nyilvánvalóan a törvényesen szabályozott migrációra és letelepítésre vonatkozik.
- A bevándorlókat nem csak az értékrendszer alapján kell oktatni és tesztelni, hanem meg kell követelni, hogy ezeket az értékeket a hosszú távú tartózkodási státusz és állampolgárság előfeltételeként elfogadják. Az ilyen értékek elfogadásának elmulasztása szankciókat és végül a rezidens státusz megszüntetését eredményezheti. A szankciók között szerepelhet a szociális juttatások csökkentése, a tartózkodási engedélyek meghosszabbítása, bírságok, a nem integrált szülők gyermekei védelmének intézkedései, az állampolgárság megszüntetése kettős állampolgárság esetén és kiutasítás esetén.
- A rezidens státuszra vagy állampolgárságra pályázó külföldiek magasabb standardon tarthatók, mint a polgárok, mivel sem a bevándorlás, sem az új állampolgárság megszerzése nem automatikus. Tekintetbe kell venni a pszichológiai tesztek, amelyek rávilágítanak a pályázóknak a befogadó társadalomba való beilleszkedésre vonatkozó lehetőségeiről a vállalatok munkába való felvételét követően.
- Mindenesetre a bevándorlókat szigorú ellenőrzésnek és értékelésnek kell alávetni integrációs folyamatuk során annak érdekében, hogy gyorsan észleljék a nem integráció elleni jeleket, például a gyűlöletbeszédet más csoportok ellen, kiemelten az az antiszemitizmust, a terrorcselekmények imádatát, stb.
- Például bizonyos kisebb bűncselekmények, valamint a szélsőséges csoportokhoz való tartozás tekinthető az értékrendbe való beilleszkedésnek és megfelelő szankcionálásnak. Az arányosságot és a bevándorlók túlzott behatolásának elkerülését azonban meg kell tartani.

Centrum SEBEVĚDOMÉ ČESKO z.ú.

Na baště sv. Jiří 260/11, CZ-160 00 Praha 6 – Hradčany

www.sebevedome-cesko.cz